

ORDONANTA nr. 137 din 31 august 2000

privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare
(actualizata până la data de 23 iulie 2006*)

EMITENT • **GUVERNUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 431 din 2 septembrie 2000**

Data intrării în vigoare 01-11-2000

Formă consolidată valabilă la data 23-07-2006

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 23-07-2006 până la data de 07-02-2007

*) Textul initial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 431 din 2 septembrie 2000. Aceasta este forma actualizata de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamt până la data de 23 iulie 2006, cu modificările și completările aduse de: [LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#); [ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003](#); [LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#); [LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#)**.

**) A se vedea și prevederile art. II și [art. III din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

În temeiul prevederilor art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și ale [art. 1 lit. S pct. 2 din Legea nr. 125/2000](#) privind abilitarea Guvernului de a emite ordonante,
Guvernul României adopta prezenta ordonanță.

Capitolul I Principii și definiții

Articolul 1

(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate lege.

(2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

- a)** dreptul la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional;
- b)** dreptul la securitatea persoanei și la obținerea protecției statului împotriva violențelor sau maltratarilor din partea oricărui individ, grup sau institutie;
- c)** drepturile politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnitati publice;
- d)** drepturile civile, în special:

- (i) dreptul la libera circulație și la alegerea reședinței;
- (ii) dreptul de a părăsi țara și de a se întoarce în țară;
- (iii) dreptul de a obține și de a renunța la cetățenia română;
- (iv) dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul;
- (v) dreptul de proprietate;
- (vi) dreptul la moștenire;
- (vii) dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;
- (viii) dreptul la libertatea de opinie și de exprimare;
- (ix) dreptul la libertatea de întrunire și de asociere;
- (x) dreptul de petiționare;

e) drepturile economice, sociale și culturale, în special:

- (i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva somajului, la un salariu egal pentru munca egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;
- (ii) dreptul de a înființa sindicate și de a se afilia unor sindicate;
- (iii) dreptul la locuință;
- (iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale;
- (v) dreptul la educație și la pregătire profesională;
- (vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive;
- f)** dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.

(3) Exercițarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.

(4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

Art. 1 a fost modificat de [LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 2

(1) Potrivit prezentei ordonante, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

(1[^]1) Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonante.

(2) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonante, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

(3) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonante, dacă nu intra sub incidența legii penale.

(3[^]1) Constituie hartuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

(4) Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanța agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intra sub incidența legii penale.

(5) Constituie victimizare și se sancționează contravențional conform prezentei ordonante orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării.

(6) Prevederile prezentei ordonante nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la liberă exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.

(7) Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonante.

(8) În înțelesul prezentei ordonante eliminarea tuturor formelor de discriminare se realizează prin:

a) prevenirea oricăror fapte de discriminare, prin instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor acțiuni afirmative, în vederea protecției persoanelor defavorizate care nu se bucură de egalitatea șanselor;

b) mediere prin soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor aparute în urma săvârșirii unor acte/fapte de discriminare;

c) sancționarea comportamentului discriminatoriu prevăzut în dispozițiile alin. (1)-(5).

(9) Comportamentul discriminatoriu prevăzut la alin. (1)-(5) atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz, în condițiile legii.

Alin. (3) al [art. 2 a fost abrogat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Literele a) și b) ale alin. (5) al [art. 2 au fost modificate de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

[Art. 2 a fost modificat de ORDONANȚA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Alin. (1) al art. 2 a fost modificat prin pct. 1 al [art. unic din LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (1[^]1) al art. 2 a fost introdus prin pct. 2 al [art. unic din LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (3[^]1) al art. 2 a fost introdus prin pct. 3 al [art. unic din LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (5) al art. 2 a fost modificat prin pct. 4 al [art. unic din LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (1) al art. 2 a fost modificat prin pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Alin. (9) al art. 2 a fost introdus prin pct. 2 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 3

Dispozițiile prezentei ordonante se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește:

- a)** condițiile de încadrare în munca, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională;
- b)** protecția și securitatea socială;
- c)** serviciile publice sau alte servicii, accesul la bunuri și facilități;
- d)** sistemul educațional;
- e)** asigurarea libertății de circulație;
- f)** asigurarea liniștii și ordinii publice;
- g)** alte domenii ale vieții sociale.

Literalele a) și b) ale [art. 3](#) au fost modificate de [LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Litera g) a [art. 3](#) a fost introdusă de [LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 4

În înțelesul prezentei ordonante, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se afla pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare.

[Art. 4](#) a fost modificat de [LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

[Art. 4](#) a fost modificat de [ORDONANȚA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Capitolul II Dispoziții speciale

Secțiunea I

Egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie

Articolul 5

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingeri, de sex sau orientarea sexuală, de vârstă sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.

[Art. 5](#) a fost modificat de [LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 6

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnie, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

- a)** încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;
- b)** stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;
- c)** acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;
- d)** formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;
- e)** aplicarea măsurilor disciplinare;
- f)** dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;
- g)** orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.

Partea introductivă și litera c) ale [art. 6 au fost modificate de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 7

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în munca o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sex sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (4).

(3) Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în munca vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă accesul liber și egal la consultarea cererii și ofertei de pe piața muncii, la consultanță cu privire la posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă și de obținere a unei calificări și vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajaților. Angajatorii vor asigura confidențialitatea datelor privitoare la rasă, naționalitatea, etnia, religia, sexul, orientarea sexuală sau a altor date cu caracter privat care privesc persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

[Art. 7 a fost modificat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 8

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, discriminarea angajaților de către angajatori, în raport cu prestațiile sociale acordate, din cauza apartenenței angajaților la o anumită rasă, naționalitate, origine etnică, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori pe baza vârstei, sexului, orientării sexuale sau convingerilor promovate de ei.

[Art. 8 a fost modificat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 9

Prevederile art. 5-8 nu pot fi interpretate în sensul restrngerii dreptului angajatorului de a refuza angajarea unei persoane care nu corespunde cerințelor ocupationale în domeniul respectiv, atât timp cât refuzul nu constituie un act de discriminare în sensul prezentei ordonante, iar aceste măsuri sunt justificate obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

[Art. 9 a fost modificat de ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Secțiunea a II-a

Accesul la serviciile publice administrative și juridice, de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități

Articolul 10

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:

- a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;
- b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistența medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate;
- c) refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;

d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;

e) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;

f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;

g) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace -, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.

Art. 10 a fost modificat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Literele c), d), e), f), g) ale **art. 10 au fost modificate de ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003** publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Articolul 11

Abrogat.

Art. 11 a fost abrogat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 12

Abrogat.

Art. 12 a fost abrogat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 13

Abrogat.

Art. 13 a fost abrogat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 14

Art. 14 a fost abrogat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Secțiunea a III-a Accesul la educație

Articolul 15

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederile alineatului precedent se aplică tuturor fazelor sau la etapelor din sistemul educațional, inclusiv la admiterea sau la înscrierea în unitățile ori instituțiile de învățământ și la evaluarea ori examinarea cunoștințelor.

(3) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, solicitarea unor declarații doveditoare a apartenenței acelei persoane sau acelui grup la o anumită etnie, care să condiționeze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educație în limba maternă. Excepție face situația în care în învățământul liceal și universitar candidații concurează pe locuri special acordate pentru o anumită minoritate și se impune dovedirea, printr-un act din partea unei organizații legal constituite a minorității respective, a apartenenței la aceasta minoritate.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ de a refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale cărei cunoștințe ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau condițiilor de înscriere cerute pentru accesul în instituția respectivă, atât timp cât

refuzul nu este determinat de apartenența persoanei în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia.

(5) Prevederile alin. (1) și (2) nu pot fi interpretate în sensul restrngerii dreptului unității ori institutiei de invatamant pentru pregătirea personalului de cult de a refuza înscrierea unei persoane al carei statut confesional nu corespunde condițiilor stabilite pentru accesul în institutia respectiva.

(6) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice ingradiri pe criterii de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată în procesul de înființare și de acreditare a instituțiilor de invatamant înființate în cadrul legislativ în vigoare.

Alin. (1), (3), (4) și (6) ale [art. 15 au fost modificate de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Secțiunea a IV-a

Libertatea de circulație, dreptul la libera alegere a domiciliului și accesul în locurile publice

Articolul 16

(1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice acțiuni constând în amenintari, constrangeri, folosirea forței sau orice alte mijloace de asimilare, stramutare sau colonizare de persoane, în scopul modificării compozitiei etnice, rasiale sau sociale a unei zone a țării sau a unei localități.

(2) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice comportament constând în determinarea parasirii domiciliului, în deportare sau în îngreunarea condițiilor de viață și de trai cu scopul de a se ajunge la renunțarea la domiciliul tradițional al unei persoane sau al unui grup de persoane aparținând unei anumite rase, naționalități, etniei sau religii, respectiv al unei comunități, fără acordul acestora. Constituie o încălcare a prevederilor prezentei ordonante atât obligarea unui grup de persoane aflate în minoritate de a părăsi localitatea, aria sau zonele în care locuiește, cât și obligarea unui grup de persoane aparținând majorității de a se stabili în localități, arii sau zone locuite de o populație aparținând minorităților naționale.

Alin. (2) al [art. 16 a fost modificat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 17

(1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice comportament care are ca scop mutarea sau alungarea unei persoane sau unui grup de persoane dintr-un cartier sau dintr-un imobil din cauza apartenenței acestuia la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederea alin. (1) nu poate fi interpretată în sensul restrngerii dreptului autorităților de punere în aplicare a planurilor de sistematizare și amenajare a teritoriului, atât timp cât mutarea se face în condițiile legii, iar măsura luată nu este determinată de apartenența persoanei sau a grupului de persoane în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acestora.

[Art. 17 a fost modificat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Articolul 18

Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la oricare alta categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

[Art. 18 a fost modificat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Secțiunea a V-a

Dreptul la demnitatea personală

Articolul 19

Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-sovina, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui

grup de persoane sau unei comunitati și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

Art. 19 a fost modificat de LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Secțiunea a VI-a **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**

Secțiunea a VI-a a fost introdusă de **ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003** publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Articolul 19¹

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, denumit în continuare Consiliul, este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.

Art. 19¹ a fost introdus de ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Art. 19¹ a fost modificat prin pct. 3 al **art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006** publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19²

În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își desfășoară activitatea în mod independent, fără ca aceasta să fie îngreunată sau influențată de către alte instituții ori autorități publice.

Art. 19² a fost introdus de ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Articolul 19³

(1) Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.

(2) Consiliul elaborează și aplică politici publice în materia nediscriminării. În acest sens, Consiliul va consulta autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, sindicatele și alte entități legale care urmaresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

Art. 19³ a fost introdus de ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Art. 19³ a fost modificat prin pct. 4 al **art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006** publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19⁴

(1) În vederea combaterii faptelor de discriminare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile în următoarele domenii:

- a) prevenirea faptelor de discriminare;
- b) medierea faptelor de discriminare;
- c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare;
- d) monitorizarea cazurilor de discriminare;
- e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării.

(2) Consiliul își exercită competențele la sesizarea unei persoane fizice sau juridice ori din oficiu.

Art. 19⁴ a fost introdus de ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Alin. (2) al art. 19⁴ a fost introdus prin pct. 5 al **art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006** publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19⁵

(1) Persoana care se considera discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

- (2) Consiliul soluționează sesizarea prin hotărâre a Colegiului director prevăzut la art. 19⁸ alin. (1).
- (3) Prin cererea introdusă potrivit alin. (1), persoana care se consideră discriminată are dreptul să solicite înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.
- (4) Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluținerea sesizării.
- (5) Acțiunea de investigație întreprinsă de Colegiul director se desfășoară la sediul instituției sau în alt loc stabilit de acesta.
- (6) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva careia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.
- (7) Hotărârea Colegiului director de soluținere a unei sesizări se adoptă în termen de 90 de zile de la data sesizării și cuprinde: numele membrilor Colegiului director care au emis hotărârea, numele, domiciliul sau reședința părților, obiectul sesizării și susținerile părților, descrierea faptei de discriminare, motivele de fapt și de drept care au stat la baza hotărârii Colegiului director, modalitatea de plată a amenzii, dacă este cazul, calea de atac și termenul în care aceasta se poate exercita.
- (8) Hotărârea se comunică părților în termen de 15 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.
- (9) Hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.
- (10) Hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Art. 19⁵ a fost introdus prin pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19⁶

Prevederile art. 19⁵ se aplică în mod corespunzător în cazul în care Consiliul investighează din oficiu fapte sau acte de discriminare.

Art. 19⁶ a fost introdus prin pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19⁷

- (1) Consiliul este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ales de membrii Colegiului director din rândul acestora, pentru un mandat de 5 ani. Președintele este ordonator principal de credite. Președintele este ajutat în activitatea sa de un vicepreședinte, ales de Colegiul director dintre membrii acestuia, pentru un mandat de 2 ani și jumătate.
- (2) Raportul anual de activitate al Consiliului se dezbate și se aproba de Parlament. Raportul de activitate se depune la birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului până la data de 15 aprilie a anului următor.

Art. 19⁷ a fost introdus prin pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19⁸

- (1) Colegiul director al Consiliului este organ colegial, deliberativ și decizional, responsabil pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege.
- (2) Colegiul director este compus din 9 membri cu rang de secretar de stat, propuși și numiți, în ședința comună, de cele două Camere ale Parlamentului.
- (3) Poate fi numit membru al Colegiului director orice cetățean român care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:
- a) are capacitate deplină de exercițiu;
 - b) are studii superioare absolvite cu diploma de licență;
 - c) nu are antecedente penale și se bucură de o bună reputație;
 - d) are o activitate recunoscută în domeniul apărării drepturilor omului și combaterii discriminării;
 - e) nu a fost agent sau colaborator al poliției politice comuniste;
 - f) nu a colaborat cu organele de securitate și nu a aparținut acestora.
- (4) La numirea membrilor Colegiului director se va urmări ca minimum două treimi dintre aceștia să fie licențiați în științe juridice.
- (5) Membrii Colegiului director pot fi revocați sau eliberați din funcție numai în următoarele cazuri:

- a) demisie;
- b) expirarea duratei mandatului;
- c) incapacitate de muncă, potrivit legii;
- d) dacă au fost condamnați definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală;
- e) dacă nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (3);
- f) la propunerea fundamentată a cel puțin două treimi din numărul acestora.

(6) În situația în care împotriva unui membru al Colegiului director se pune în mișcare acțiunea penală, acesta se consideră suspendat de drept din funcție până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Dacă prin hotărâre se constată nevinovăția persoanei în cauză, suspendarea ei din funcție încetează, este repusă în toate drepturile avute anterior suspendării și i se achită drepturile banesti de care a fost lipsită.

(7) În situația prevăzută la alin. (5) lit. d) calitatea de membru al Colegiului director încetează de drept la data rămânerei definitive a hotărârii de condamnare.

Art. 19⁸ a fost introdus prin pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19⁹

(1) Propunerile nominale pentru Colegiul director se înaintea birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului în cel mult 30 de zile de la data la care mandatele au devenit vacante. Propunerile vor fi însoțite de: curriculum vitae, cazier judiciar și declarații pe propria răspundere ale candidaților, din care să reiasă că nu se încadrează în prevederile art. 19⁸ alin. (3) lit. e) și f).

(2) Birourile permanente ale celor două Camere ale Parlamentului publică pe paginile lor de internet candidaturile depuse și înaintea comisiilor permanente de specialitate, în vederea audierii candidaților în ședința comună. În termen de 15 zile de la publicarea candidaturilor se pot depune la comisiile permanente de specialitate obiecțiuni în scris, argumentate, cu privire la candidaturile depuse.

(3) În urma audierii candidaților, comisiile permanente de specialitate întocmesc un aviz comun pe care îl prezintă în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului.

(4) Candidaturile se aproba cu votul majorității deputaților și senatorilor prezenți.

Art. 19⁹ a fost introdus prin pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 19¹⁰

(1) Membrii Colegiului director al Consiliului sunt garanți ai interesului public.

(2) Durata mandatului membrilor Colegiului director este de 5 ani, iar numirea acestora se face esalonat, în funcție de expirarea mandatelor.

(3) În cazul în care un loc în Colegiul director devine vacant înaintea expirării mandatului, acesta va fi ocupat de o altă persoană numită, conform procedurii reglementate de prezenta ordonanță, pentru restul de mandat rămas vacant.

(4) Activitatea depusă de membrii Colegiului director pe perioada exercitării mandatului se consideră veche în specialitate.

(5) În soluționarea cazurilor de discriminare, membrii Colegiului director au calitatea de agent constatat care aplică sancțiunile pentru contravențiile stabilite prin prezenta ordonanță. Aceștia își pot delega calitatea de agent constatat persoanelor din aparatul de lucru al Consiliului.

(6) La solicitarea președintelui, membrii Colegiului director licențiați în științe juridice pot reprezenta Consiliul în instanțele de judecată în cauzele ce privesc fapte de discriminare.

Art. 19¹⁰ a fost introdus prin pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Capitolul III

Dispoziții procedurale și sancțiuni

Titlul cap. III a fost modificat prin pct. 9 al [art. unic din LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Articolul 20

(1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (3¹) și (5), art. 5-8, art. 10, art. 15 alin. (1), (3) și (6), art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18 și 19 se sancționează cu amendă de la 400 lei la 4.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană

fizica, respectiv cu amendă de la 600 lei la 8.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

(2) Sanctiunile se aplică și persoanelor juridice.

(3) Abrogat.

(4) Abrogat.

(5) La cererea agentilor constatatari, reprezentantii legali ai autorităților și instituțiilor publice și ai agentilor economici supuși controlului, precum și persoanele fizice au obligația, în condițiile legii:

a) să pună la dispoziție orice act care ar putea ajuta la clarificarea obiectivului controlului;

b) să dea informații și explicații verbale și în scris, după caz, în legătură cu problemele care formează obiectul controlului;

c) să elibereze copiile documentelor solicitate;

d) să asigure sprijinul și condițiile necesare bunei desfășurări a controlului și să-și dea concursul pentru clarificarea constatarilor.

(6) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (5) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.000.000 lei la 10.000.000 lei.

Alin. (1) al art. 20 a fost modificat de [LEGEA nr. 48 din 16 ianuarie 2002](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Alin. (1) al art. 20 a fost modificat de [ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Alin. (3) al art. 20 a fost modificat de [ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Alin. (4) al art. 20 a fost modificat de [ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Alin. (5) și (6) ale art. 20 au fost introduse de [ORDONANTA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

Alin. (1) al art. 20 a fost modificat prin pct. 5 al art. unic din [LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (3) al art. 20 a fost modificat prin pct. 6 al art. unic din [LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (4) al art. 20 a fost abrogat prin pct. 7 al art. unic din [LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (6) al art. 20 a fost modificat prin pct. 8 al art. unic din [LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Alin. (1) al art. 20 a fost modificat prin pct. 7 al art. I din [LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Alin. (3) al art. 20 a fost abrogat prin pct. 8 al art. I din [LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 21

(1) Persoana care se considera discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxa judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului.

(2) Termenul pentru introducerea cererii este de 3 ani și curge de la data savarsirii faptei sau de la data la care persoana interesată putea să ia cunoștința de savarsirea ei.

(3) Judecarea cauzei are loc cu citarea obligatorie a Consiliului.

(4) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva careia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața instanței se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

(5) La cerere, instanța poate dispune retragerea sau suspendarea de către autoritățile emitente a autorizației de funcționare a persoanelor juridice care, printr-o acțiune discriminatorie, cauzează un prejudiciu semnificativ sau care, deși cauzează un prejudiciu redus, încalcă în mod repetat prevederile prezentei ordonanțe.

(6) Hotărârea pronunțată de instanța de judecată se comunică Consiliului.

Alin. (4) al art. 21 a fost introdus prin pct. 9 al art. unic din [LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Art. 21 a fost modificat prin pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 22

(1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.

(2) Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia din urmă.

Art. 22 a fost modificat prin pct. 9 al [art. unic din LEGEA nr. 27 din 5 martie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 216 din 11 martie 2004.

Capitolul IV Dispoziții finale

Articolul 23

(1) Structura organizatorică și celelalte atribuții de funcționare ale Consiliului și ale Colegiului director vor fi reglementate prin ordin al președintelui Consiliului.

(2) În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul își constituie structuri teritoriale de control și de monitorizare.

Art. 23 a fost modificat prin pct. 10 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 23^{^1}

(1) Bugetul Consiliului face parte integrantă din bugetul de stat. Proiectul de buget se întocmește de Consiliu, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

(2) Salarizarea funcționarilor publici și a personalului încadrat cu contract individual de muncă din cadrul Consiliului se face la nivelul corespunzător celorlalte autorități publice autonome aflate sub controlul Parlamentului, potrivit anexei nr. I la [Ordonanța Guvernului nr. 2/2006](#) privind reglementarea drepturilor salariale și a altor drepturi ale funcționarilor publici pentru anul 2006, respectiv anexei nr. I la [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2000](#) privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Pentru păstrarea confidențialității în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care ia cunoștința în exercitarea funcției, personalul din aparatul Consiliului primește lunar un spor de confidențialitate de 15%, calculat la salariul de bază brut. Categoriile de personal care beneficiază de acest spor se stabilesc prin ordin al președintelui Consiliului.

Art. 23^{^1} a fost introdus prin pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 324 din 14 iulie 2006](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Articolul 24

Prezenta ordonanță intră în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 25

La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abroga orice alte dispoziții contrare.

[Art. 25 a fost introdus de ORDONANȚA nr. 77 din 28 august 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003.

PRIM-MINISTRU

MUGUR CONSTANTIN ISARESCU

Contrasemnează:

Ministru delegat
pe lângă primul-ministru
pentru minoritățile naționale,
Eckstein Kovacs Peter
Ministrul muncii
și protecției sociale,
Smaranda Dobrescu
Ministru de stat,

ministrul sănătății,
Hajdu Gabor
p. Ministrul educației naționale
Adrian Miroiu,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remes
p. Ministrul funcției publice,
Ioan Onisei,
secretar de stat
